

DANUTA TATARA

ur. 1932; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, okupacja niemiecka, ulica Ruska, Żydzi, Niemcy, mieszkanie pożydowskie, pomoc Żydom, Stanisława Szelest, życie codzienne, dzieciństwo

Pomoc Żydom po likwidacji getta na Podzamczu

Przyszła Żydówka do nas na klatkę na Ruskiej, do domu nie chciała wejść, bo się bała, więc mama jej dała miskę z jedzeniem, ale żeby tak jadła, żeby tam [inni] nie widzieli, bo mama sobie zdawała sprawę, co by było z nami, nas by rozstrzelali. I zaraz mama umyła wszystko, żeby nie było widać, że ona jadła. Słysząc było później wieczorem strzał, ona się schowała [przy studziencie na terenie obecnego placu dworcowego] i tam ją zastrzelili. Mama już nam tam pójść nie pozwoliła. Ja się dziwiłam, jak się później dowiedziałam, że dla takiego PKS-u taką studzienkę zniszczono, przebudowano, któż to pozwolił na to, to było coś okropnego.

Jeszcze powiem taką rzecz, pani Stasia Szelestowa mieszkała piętro wyżej u nas, pracowała w szpitalu tutaj, gdzie był rabinat żydowski i przynosiła kawałki chleba, którego Niemcy nie zjedli, i tak zwany małpi tłuszcz, takie bryły jakiegoś tłuszczu. I tym Żydom, którzy burzyli te domy, kładło się chleb. Chodziła pani Stasia, kładła, wszyscy, co tam mieszkali. Kładliśmy chleb, że jak oni przyjdą, żeby już był. A komuż by się chciało, gdyby nie miał serca? Nie można [było, trzeba] sobie zdawać z tego sprawę, że gdyby zobaczyli, że się położyło chleb, toby [cała] rodzina zginęła.

[Byli] też źli, w każdym stadzie się znajdują, ale większość ludzi, jeżeli coś zrobiła złego, to przez swoją nieświadomość, brak wykształcenia, brak kultury, brak nawet do kościoła [dostępu], dwadzieścia czy trzydzieści kilometrów było, co by ksiądz mógł jakoś doprowadzić tych ludzi. Szkoły mieli nieukończone kiedyś, szkół podstawowych nie było, to co od tych ludzi wymagać było?

Data i miejsce nagrania	2007-02-26, Lublin
Rozmawiał/a	Monika Krzykała
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"